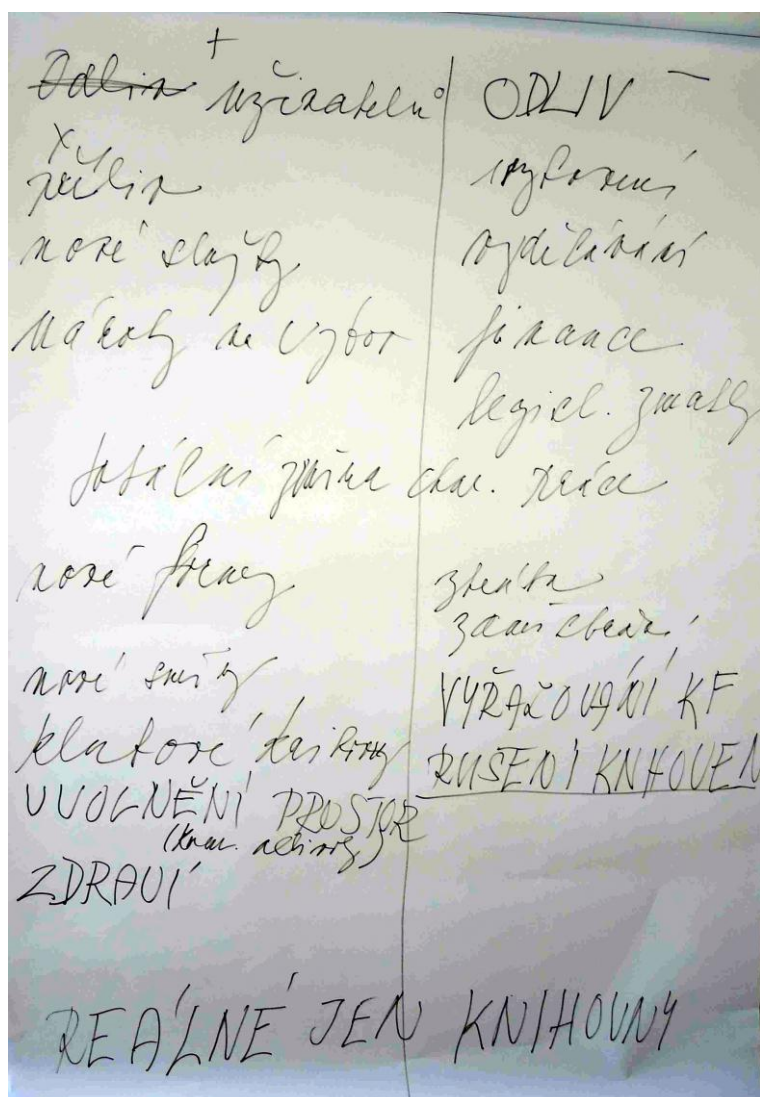

Příprava krajských koncepcí rozvoje knihoven

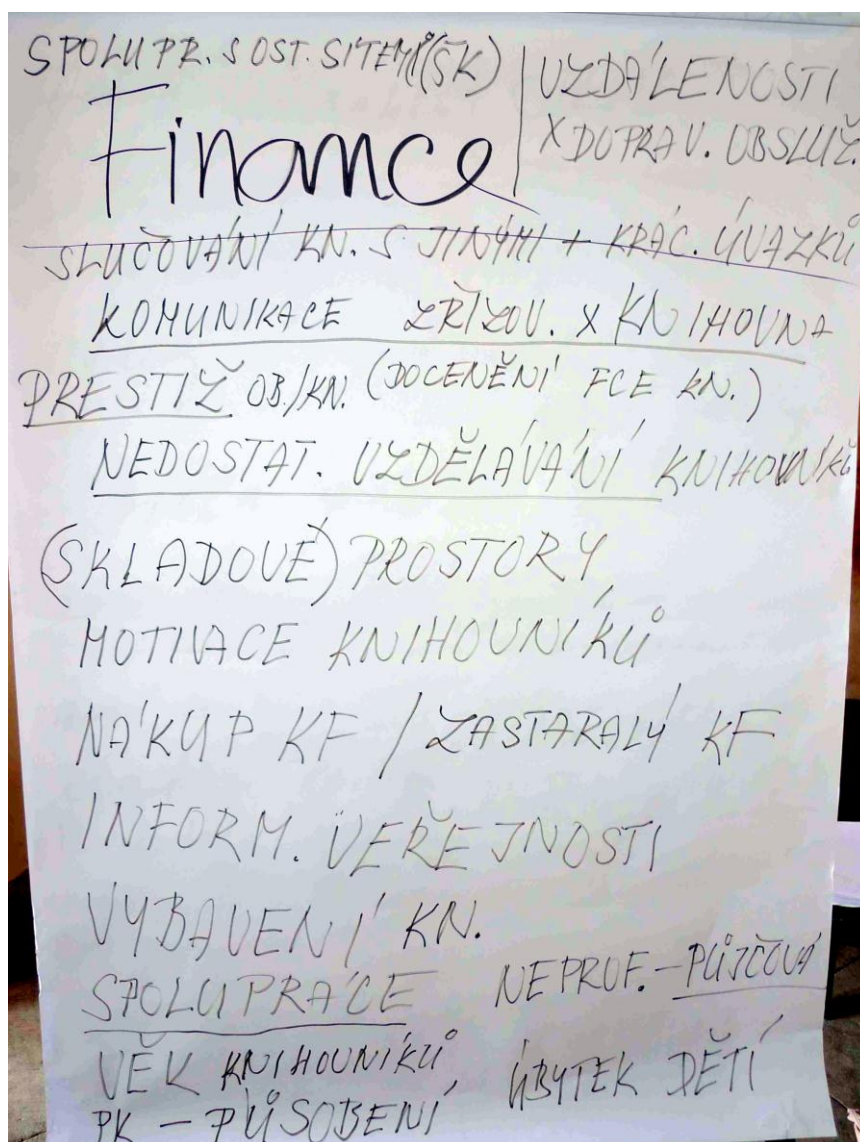
Dopad digitalizace a eknih

Příliv uživatelů
 Nové služby
 Nároky na ???

Totální změna charakteru práce
 Nové formy
 Nové směry
 Klubové knihovny
 Uvolnění prostor (komunitní aktivity)
 Zdraví
 Reálné jen knihovny

odliv
 vybavení
 vzdělávání
 Finance
 Legislativní zmatky

Ztráta zaměstnání ???
 Vyřazování KF
 Rušení knihoven

Hlavní problémy knihoven

Finance

Spolupráce s ostatními sítěmi (ŠK)

Vzdálenosti x dopravní obslužnost

Komunikace zřizovatel x knihovna

Prestiž obce/knihovny (docenění funkce knihovny)

Nedostatečné vzdělávání knihovníků

Nákup KF / zastaralý KF

Informování veřejnosti

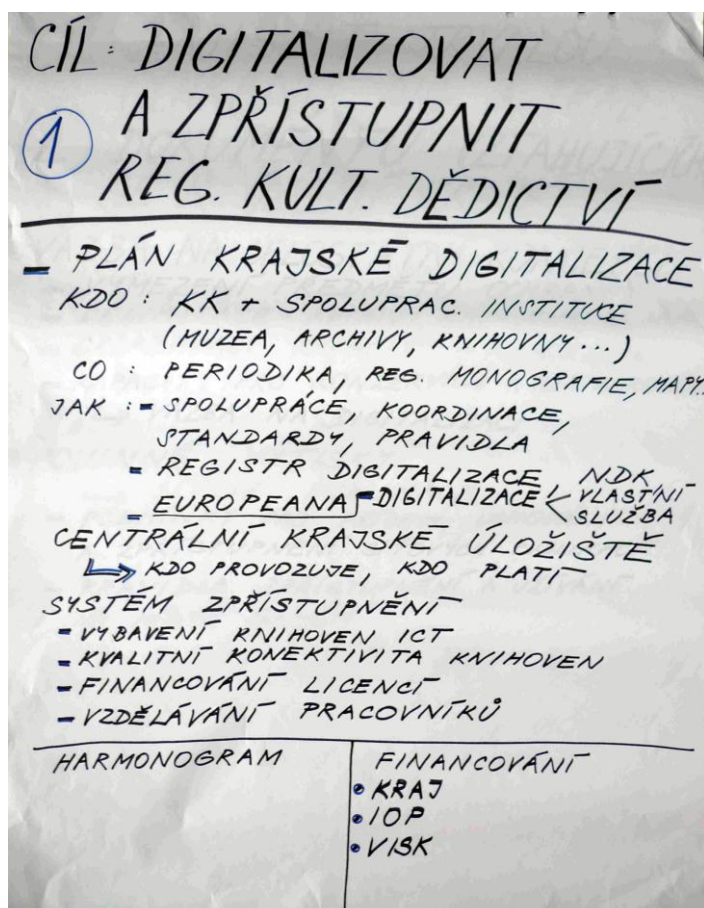
Vybavení knihoven

Spolupráce nepoch. – půjčování

Věk knihovníků

PK – působení

Úbytek dětí

Cíl: Digitalizovat a zpřístupnit reg. kult. dědictví

Plán krajské digitalizace

Kdo: KK + spolupracující instituce (muzea, archivy, knihovny, ...)

Co: periodika, reg. monografie, mapy ...

Jak: - spolupráce, koordinace, standardy, pravidla

- registr digitalizace, NDK,
- Europeana – digitalizace - vlastní
- služba

Centrální krajské úložiště

Kdo provozuje, kdo platí

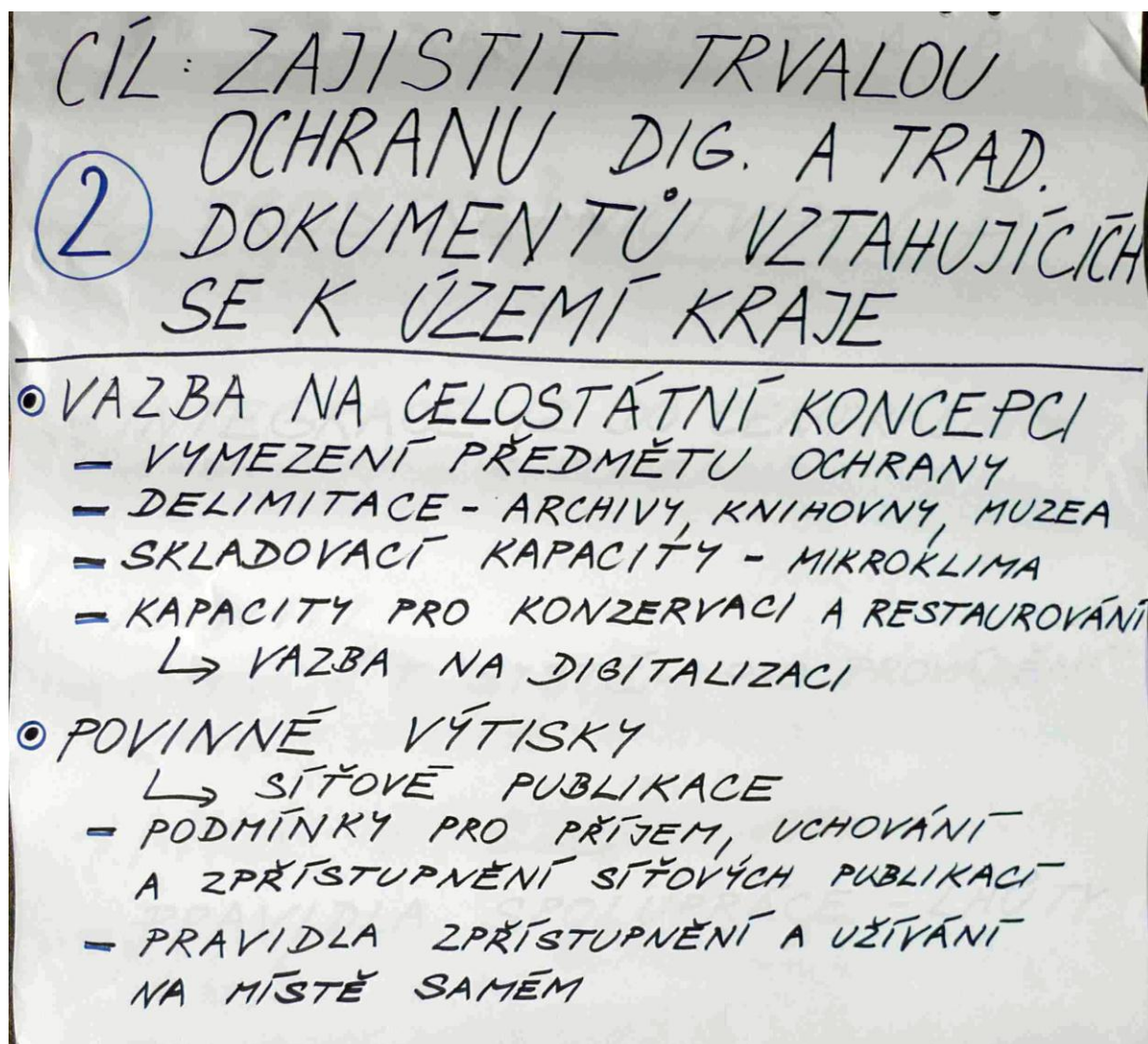
System zpřístupnění

- vybavení knihoven ICT
- kvalitní konektivita knihoven
- financování licencí
- vzdělávání pracovníků

Harmonogram

Financování

- kraj
- IOP
- VISK

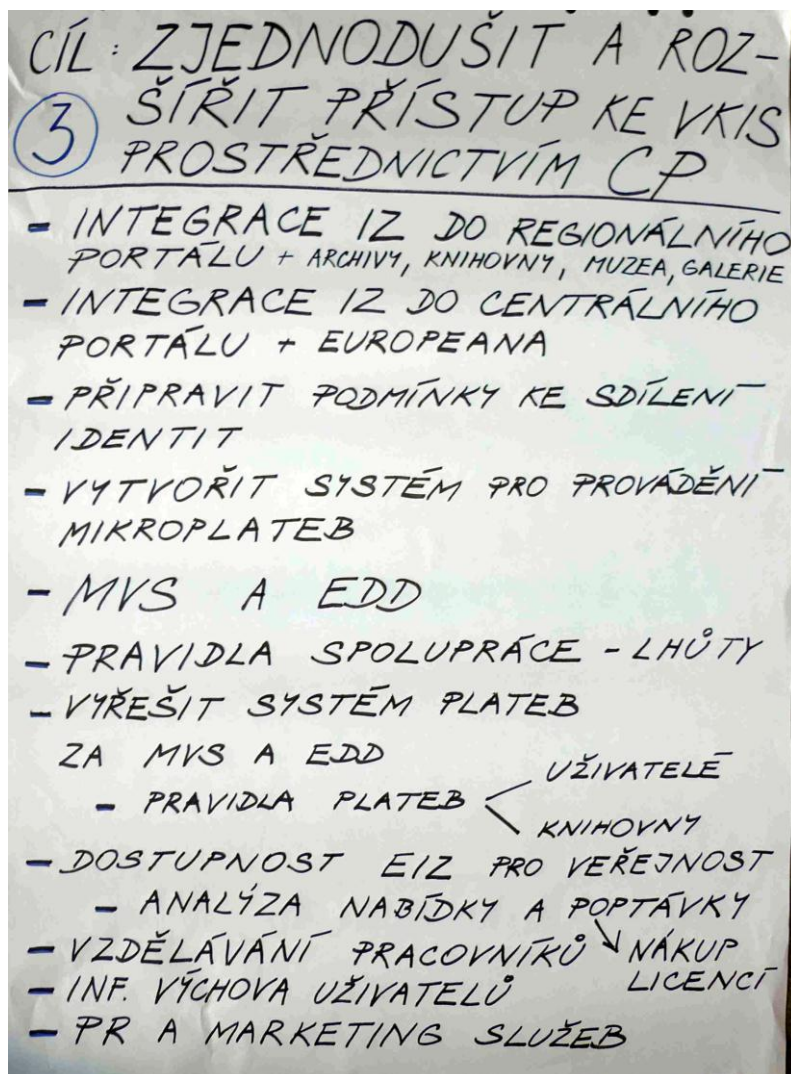
Cíl: Zajistit trvalou ochranu dig. a tradičních dokumentů vztahujících se k území kraje

Vazba na celostátní koncepci

- vymezení předmětu ochrany
- delimitace – archivy, knihovny, muzea
- skladovací kapacity – mikroklima
- kapacity pro konzervaci a restaurování → vazba na digitalizaci

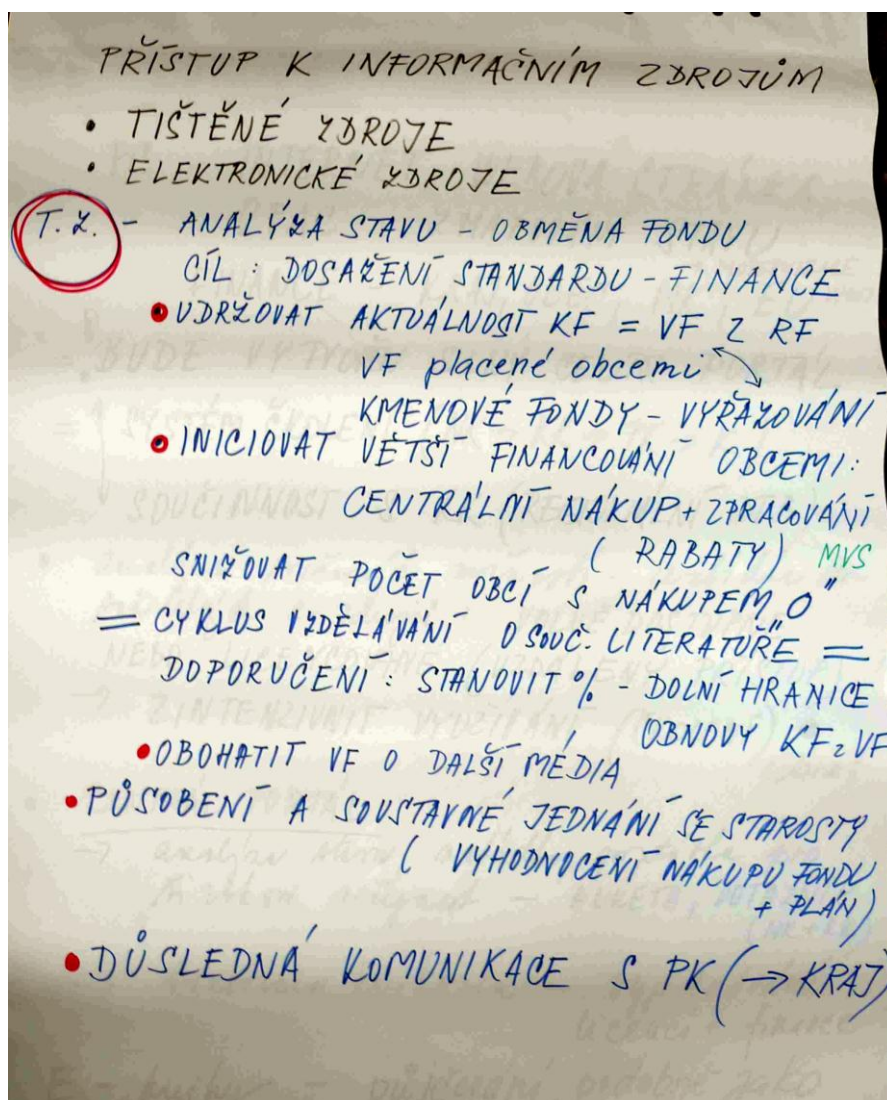
Povinné výtisky → síťové publikace

- podmínky pro příjem, uchování a zpřístupnění síťových publikací
- pravidla zpřístupnění a užívání na místě samém

Cíl: Zjednodušit a rozšířit přístup ke VKIS prostřednictvím CP

- integrace IZ do regionálního portálu + archivy, knihovny, muzea, galerie
- integrace IZ do centrálního portálu + Europeana
- připravit podmínky ke sdílení identit
- vytvořit systém pro provádění mikroplateb
- MVS a EDD
- pravidla spolupráce – lhůty
- Vyřešit systém plateb za MVS a EDD
 - pravidla plateb → uživatelé
 - knihovny
- dostupnost EIZ pro veřejnost
 - analýza nabídky a poptávky → nákup licencí
- vzdělávání pracovníků
- inf. výchova uživatelů
- PR a marketing služeb

Přístup k informačním zdrojům

- tištěné zdroje
- elektronické zdroje

Tištěné zdroje – analýza stavu – obměna fondu

Cíl: dosažení standardu - finance

- udržovat aktuálnost $KF = VF$ z RF

VF placené obcemi ↓

Kmenové fondy – vyřazování

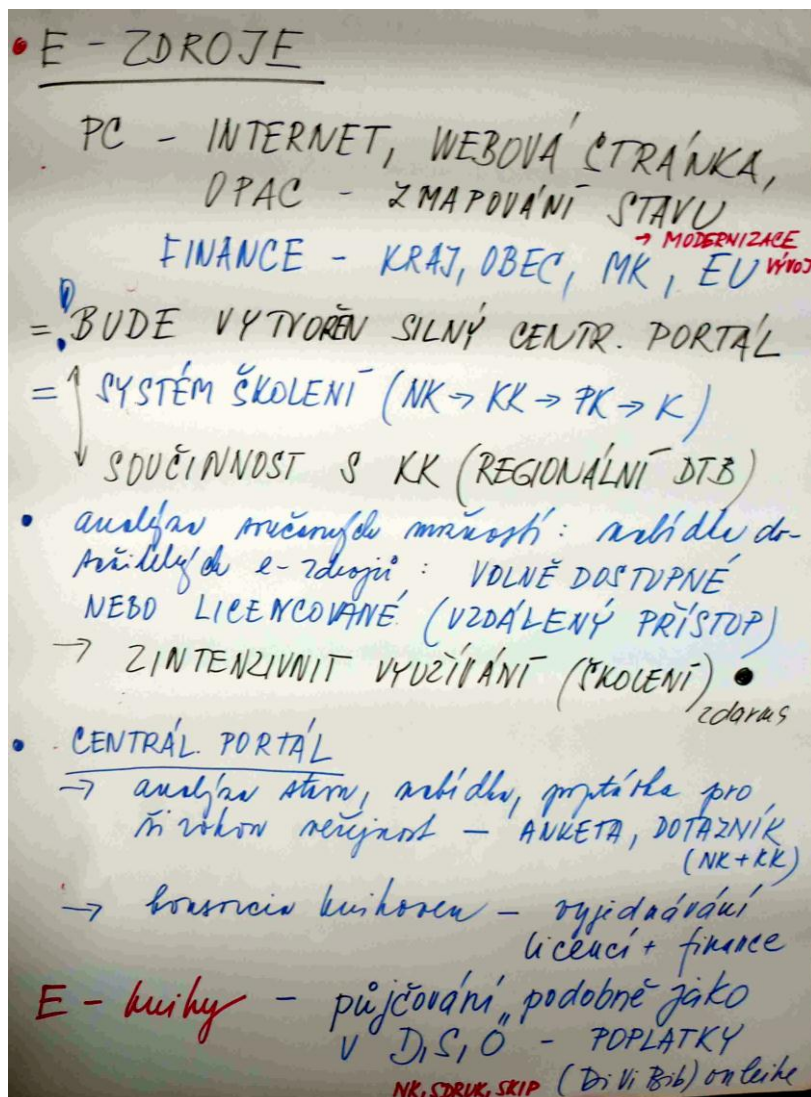
- iniciovat větší financování obcemi: centrální nákup + zpracování (rabaty), MVS

Snižovat počet obcí s nákupem „O“

= cyklus vzdělávání o současné literatuře =

Doporučení: Stanovit % - dolní hranice obnovy KF z VF

- Obohatit VF o další média
- Působení a soustavné jednání se starosty (vyhodnocení nákupu fondu + plán)
- Důsledná komunikace s PK (→ kraj)

E-zdroje

PC – internet, webová stránka, OPAC – zmapování stavu → modernizace , vývoj
Finance – kraj, obec, MK, EU

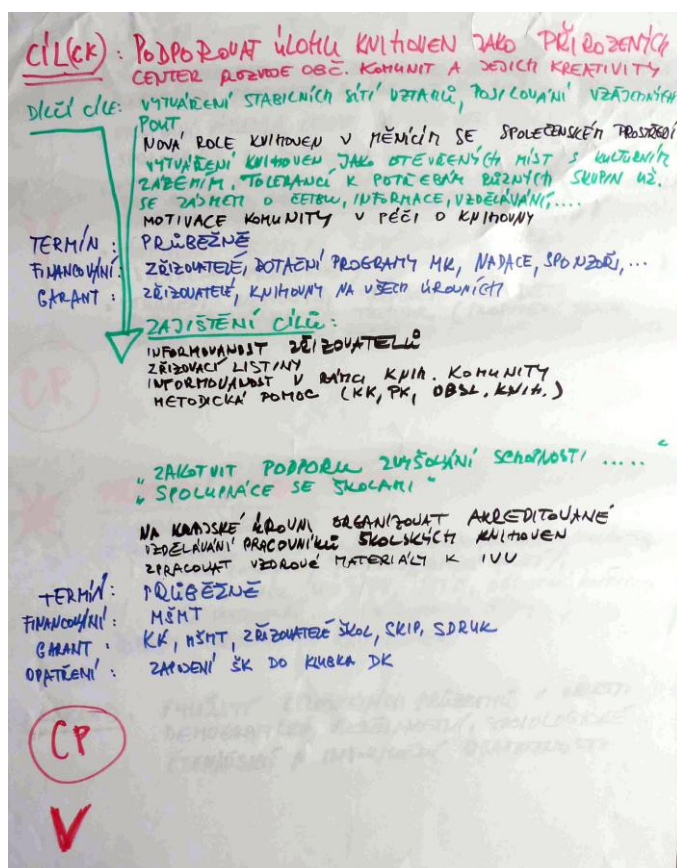
Bude vytvořen silný centrální portál

Součinnost s KK (regionální DTB)

Systém školení (NK, KK, PK, K)

- Analýza současných možností: nabídka dosažitelných e-zdrojů: volně dostupné nebo licencované (vzdálený přístup) → zintenzivnit využívání (školení) zdarma
- Centrální portál a) analýza stavu, nabídka, poptávka pro širokou veřejnost – anketa, dotazník (NK+KK)
b) konsorcia knihoven – vyjednávání licencí + finance

E-knihy – půjčování podobně jako v D, S, Ö – poplatky NK, SDRUK, SKIP (DiViBib) on lekne

Cíl(CK): Podporovat úlohu knihoven jako přirozených center rozvoje občanských komunit a jejich kreativity

- Dílčí cíle:** Vytváření stabilních sítí vztahů, posilování vzájemných pout
 Nová role knihoven v měnícím se společenském prostředí
 Vytváření knihoven jako otevřených míst s kulturním zázemím, tolerancí k potřebám různých skupin uživatelů se zájmem o četbu, informace, vzdělávání
 Motivace komunity v péči o knihovny
- Termín:** průběžně
- Financování:** zřizovatelé, dotační programy MK, nadace, sponzoři, ...
- Garant:** zřizovatelé, knihovny na všech úrovních

Zajištění cílů

- informovanost zřizovatelů
- zřizovací listiny
- informovanost v rámci knihovnické komunity
- metodická pomoc (KK, PK, obsl. knih.)

„Zakotvit podporu zvyšování schopnosti ...“

„Spolupráce se školami“

Na krajské úrovni organizovat akreditované vzdělávání pracovníků školských knihoven
 Zpracovat vzorové materiály k IVV.

- Termín:** průběžně
- Financování:** MŠMT
- Garant:** KK, MŠMT, zřizovatelé škol, SKIP, SDRUK
- Opatření:** zapojení ŠK do Klubka DK

„PROPAGOVAT ČETBU ...“

- PODPORA, PREZENTACE A PROPAGACE NOVÝCH, PŘENOSITELNÝCH KVALITNÍCH PROJEKTŮ A AKTIVIT K PODPŮŘE ČTENÁŘSTVÍ
- VYUŽÍVÁNÍ VÝSLEDKŮ CELOST. A MEZINÁR. VÝZKUMŮ PISA, PIRLS SPOLUPRÁCE S DOBROVOLNÍKY ...
- VYTVÁŘENÍ VHDNÝCH I KREATIVNÍCH PROSTOR V KNIHOVNÁCH PRO RODIČE S DĚTI, BUDOVÁNÍ HRACÍCH KOUTŮ A DALŠÍHO ZÁZEMÍ
- PODPOROVAT AKTIVITY ZAMĚŘENÉ NA MENŠINY (SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ)
- VYTVÁŘENÍ WEBOVÝCH STRÁNEK PRO DĚTI ZA POMOCI KREATIVNÍCH TECHNIK (PROPOJENÍ TEXTU, OBRAZU A MLUVENÉHO SLOVA)

CP

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE

CELOSTÁTNÍ AKTIVITY
 PR (weby, zpravodaje obcí, odb. publikace knihoven, odb. časopisy pro obce, veřejná správa, komunikace se SPOV, SMO, odborné konference, Co venkovské ..., Knihovnické dílny ...)

PORADY PRACOVNÍKŮ KNIHOVEN

ZÁKLAD: VYUŽITÍ CELOSTÁTNÍCH PRŮZKUMŮ V OBLASTI DEMOGRAFICKÉ, VZDĚLANOSTNÍ, SOCIOLOGICKÉ ... ČTENÁŘSKÉ A INFORMAČNÍ GRAMOTNOSTI

„Propagovat četbu“

- podpora prezentace a propagace nových přenositelných kvalitních projektů a aktivit k podpoře čtenářství
- využívání výsledků celost. a mezinárodních výzkumů PISA, PIRLS, spolupráce s dobrovolníky ...
- vytváření vhodných i kreativních prostor v knihovnách pro rodiče s dětmi, budování hracích koutů a dalšího zázemí
- podporovat aktivity zaměřené na menšiny (sociálně vyloučené)
- vytváření webových stránek pro děti za pomoci kreativních technik (propojení textu, obrazu a mluveného slova)

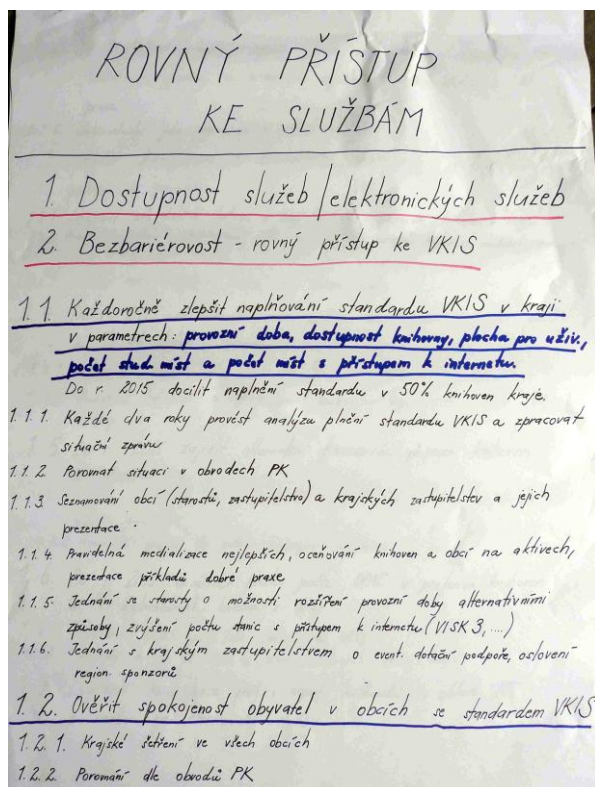
Příklady dobré praxe

Celostátní aktivity

PR - (weby, zpravodaje obcí, odborné publikace knihoven, odb. časopisy pro obce „Veřejná správa“, komunikace s SPOV, SMO, odborné konference, Co venkovské ..., Knihovnické dílny ...)

Porady pracovníků knihoven

Základ: Využití celostátních průzkumů v oblasti demografické, vzdělanostní, sociologické .. čtenářské a informační gramotnosti.

Rovný přístup ke službám

1. Dostupnost služeb / elektronických služeb

2. Bezbariérovost – nový přístup ke VKIS

1.1 Každoročně zlepšit naplňování standardu VKIS v kraji v parametrech: provozní doba, dostupnost knihovny, plocha pro uživatele, počet studijních míst s přístupem k internetu
Do r. 2015 docílit naplnění standardu v 50 % knihoven kraje.

1.1.1 Každé dva roky provést analýzu plnění standardu VKIS a zpracovat situační zprávu

1.1.2 Porovnat situaci v obvodech PK

1.1.3 Seznamování obcí (starostů, zastupitelstva) a krajských zastupitelstev a jejich prezentace

1.1.4 Pravidelná medializace nejlepších, oceňování knihoven a obcí na aktivech,

prezentace příkladů dobré praxe

1.1.5 Jednání se starosty o možnosti rozšíření provozní doby alternativními způsoby, zvýšení počtu stanic s přístupem k internetu (VISK 3)

1.1.6 Jednání s krajským zastupitelstvem o event. Dotační podpoře, oslovení regionálních sponzorů

1.2 Ověřit spokojenost obyvatel v obcích se standardem VKIS

1.2.1 Krajské šetření ve všech obcích

1.2.2 Porovnání dle obvodů PK

1.2.3 Předložení situační zprávy krajskému zastupitelstvu, starostům obcí

1.2.4 Medializace výsledků a postupných zlepšení. Prezentace příkladů dobré praxe.

1.2.5 Dobrovolnictví jako alternativa v malých obcích

1.3 Zlepšit kooperaci s knihovnami dalších sítí v kraji (společné postupy a projekty)

1.3.1 Zmapovat síť dalších knihoven v kraji (sestavení adresáře knihoven v kraji)

1.3.2 Pravidelná setkání představitelů sítí na společné poradě. Projednat možnosti spolupráce a společných projektů a předložit krajskému zastupitelstvu a obcím

1.3.3 Iniciovat vznik dotačních titulů na úrovni kraje

1.4 Do r. 2015 dosáhnout plného počtu web. stránek u prof. knihoven a 2/3 dobrovolných knihoven v kraji

1.4.1 Informování starostů při metodických návštěvách .. Školení knihovníků.

1.4.2 Pravidelné ověřování a vyhodnocování obsahu a formy web. stránek knihoven v kraji

1.5 Do r. 2015 zajistit alternativní financování připojení knihoven k internetu

1.5.1 Jednání se starosty obcí a zastupiteli kraje v případě zrušení PIK a alternativní financování

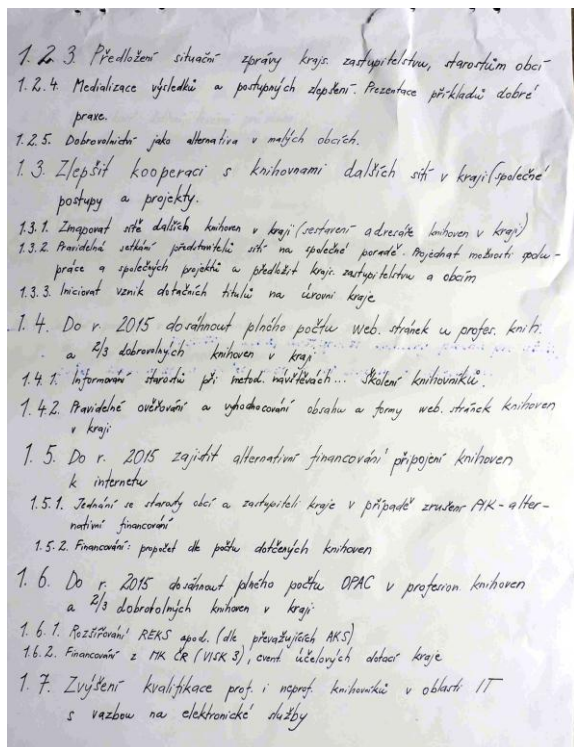
1.5.2 Financování: propočet dle počtu dotčených knihoven

1.6 Do r. 2015 dosáhnout plného počtu OPAC v profesionálních knihovnách a 2/3 dobrovolných knihovnách v kraji

1.6.1 Rozšiřování REKS apod. (dle převažujících AKS)

1.6.2 Financování z MK ČR (VISK 3), event. účelových dotací kraje

1.7 Zvýšení kvalifikace prof. i neprof. knihovníků v oblasti IT s vazbou na elektronické služby

2. Odstraňování bariér ve VKIS pro minority

2.1 Analýza bariér ve VKIS

2.1.1 Dotazníkové šetření, terénní průzkum

Do r. 2013 handicap v návaznosti na HF

2014 nemocní, etnické a jazykové menšiny

2015 sociálně a lokálně vyloučení

2.1.2 Podpora altern. služeb řešících bariéry (financování)

2.1.3 Seznámení s výsledky (krajské zastupitelstvo, obce – starostové, knihovníci)

2.1.4 Medializace příkladů dobré praxe

2.1.5 Postupné pravidelné školení knihovníků (obcí)

2.1.6 Využití standardu HF k hodnocení a oceňování knihoven

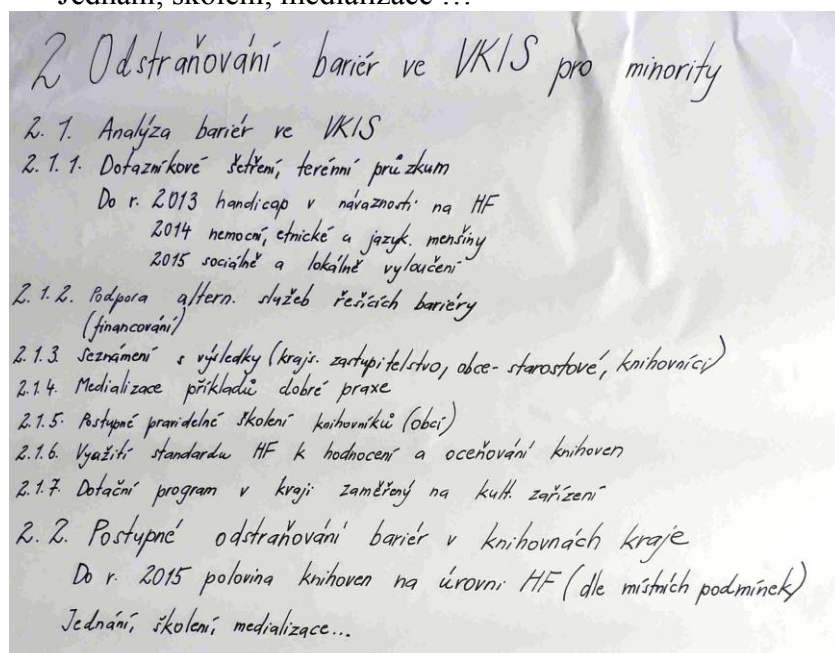
2.1.7 Dotační program v kraji zaměřený na kult.

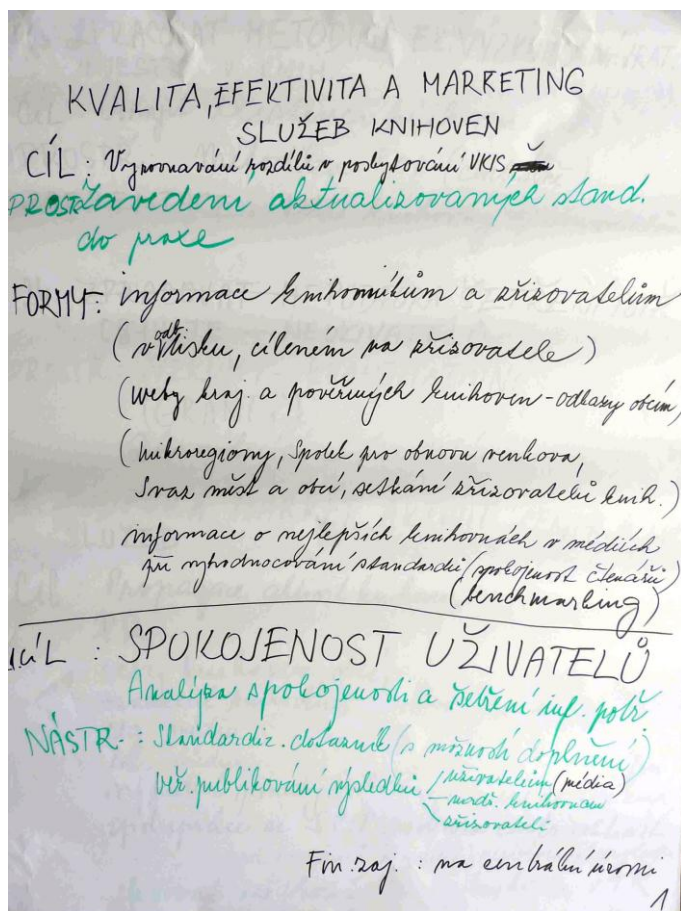
Zařízení

2.2 Postupné odstraňování bariér v knihovnách kraje

Do roku 2015 polovina knihoven na úrovni HF (dle místních podmínek)

Jednání, školení, medializace ...

Kvalita, efektivita a marketing služeb knihoven

Cíl: Vyrovnávání rozdílů v poskytování VKIS

Prost. Zavedení aktualizovaných stand. do praxe

Formy: Informace knihovníkům a zřizovatelům (v odb. tisku, cíleném na zřizovatele, weby KK a PK – odkazy obcím, mikroregiony, SPOV, SMO, setkání zřizovatelů knihoven
Informace o nejlepších knihovnách v médiích při vyhodnocování standardů
(spokojenost čtenářů, benchmarking)

Cíl: Spokojenost uživatelů

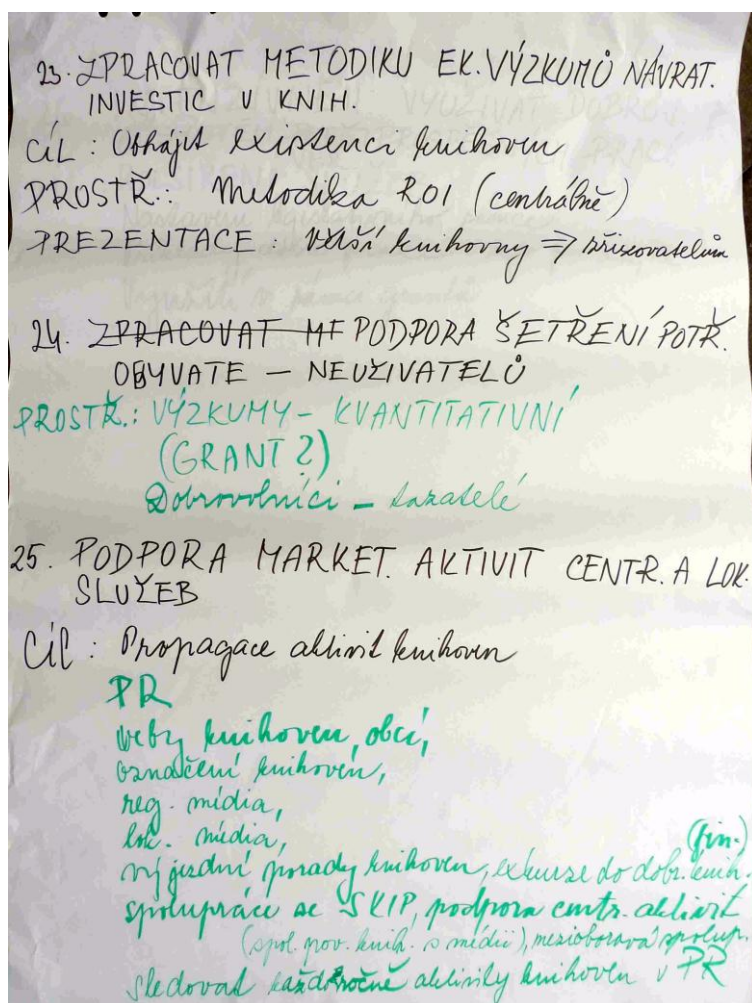
Analýza spokojenosti a šetření informačních potřeb

Nástroje: standardizovaný dotazník (s možností doplnění)

veřejné publikování výsledků

- uživatelům (médiu)
- nadřazeným knihovnám
- zřizovatelům

Finanční zajištění : na centrální úrovni

23. Zpracovat metodiku ek. výzkumů návrat. investic v knihovnách

Cíl: Obhájit existenci knihoven

Prostř.: Metodika ROI (centrálně)

Prezentace: větší knihovny → zřizovatelům

24. Podpora šetření potřeb obyvatel – ne uživatelů

Prostř.: výzkumy – kvantitativní

(grant?)

dobrovolníci – tazatelé

5. Podpora marketingových aktivit centrálních a lokálních služeb

Cíl: Propagace aktivit knihoven

PR

Weby knihoven, obcí

Označení knihoven

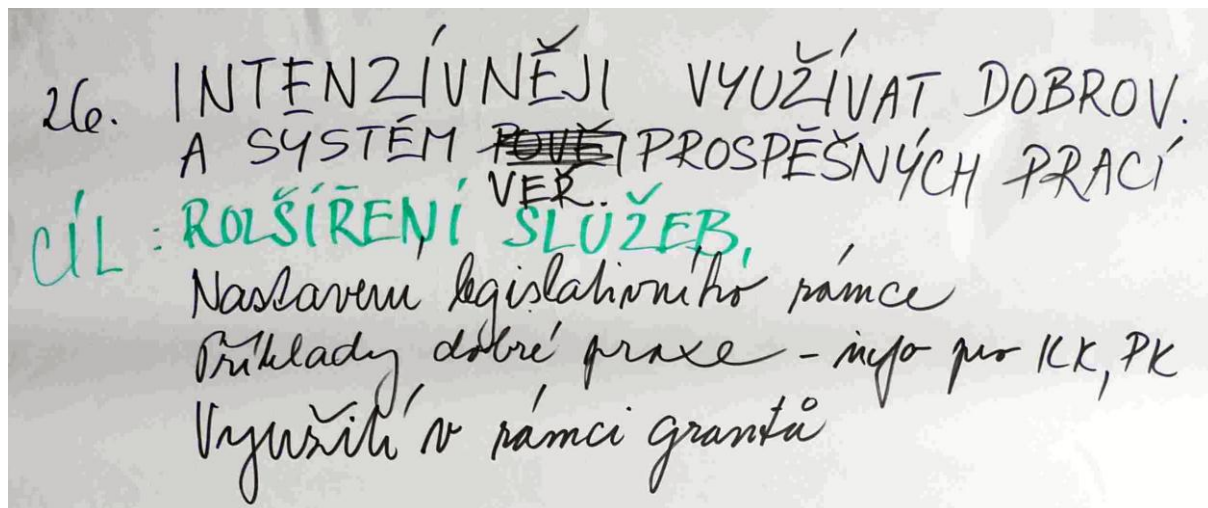
Regionální média

Lokální média

Výjezdní porady knihoven, exkurze do dobr. knih. (fin.)

Spolupráce se SKIP, podpora centr. aktivit (spol. hov. knih. s médii), mezioborová spolupráce.

Sledovat každoročně aktivity knihoven v PR

26. Intenzivněji využívat dobrovolníky a systém prospěšných prací

Cíl: Rozšíření služeb

Nastavení legislativního rámce

Příklady dobré praxe – info pro KK, PK

Využití v rámci grantů